

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum rechtsonder

Ons kenmerk

PZH-2026-888612643
DOS-2026-0001271

Uw kenmerk

n.v.t.

Bijlagen

1

Gemeenteraad van Rotterdam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Onderwerp

Aandachtspunten financieel toezicht voor nieuwe raadsleden

Geachte raadsleden,

Van harte gefeliciteerd met uw start als nieuwe gemeenteraad. U begint aan een nieuwe periode met mooie plannen voor uw gemeente. Om deze plannen uit te voeren, is een gezonde financiële situatie belangrijk. Op dit moment staan de gemeentefinanciën onder druk. Als gemeenteraad heeft u een belangrijke taak: u stelt de financiële kaders vast en controleert of de gemeente zich hieraan houdt. De Gemeentewet zegt dat u verantwoordelijk bent voor een begroting die in evenwicht is. Dit betekent dat de inkomsten en uitgaven op een realistische manier met elkaar kloppen.

In de bijlage vindt u een brochure waarin wij uitleggen hoe het financieel toezicht in Zuid Holland werkt. Daarnaast willen wij u in deze brief een aantal aandachtspunten meegeven. Deze punten zijn soms technisch, maar wel belangrijk voor uw controlerende taak. Heeft u vragen over deze brief of de brochure, neem dan gerust via de griffier contact met ons op.

In deze brief gaan wij in op:

- De wettelijke taak van de provincie
- Incidentele inkomsten en uitgaven
- Het gebruik van reserves
- Realistische (investerings)planning
- Onderuitputting
- Begrotingswijzigingen

Wettelijke taak van de provincie

De provincie controleert of de begroting van gemeenten. Dat is een wettelijke taak. Naast deze controle geven wij ook advies om gemeenten te helpen hun financiële positie te verbeteren. Elk jaar beoordelen wij of uw begroting in evenwicht is. Dat betekent dat de vaste uitgaven worden gedekt door vaste inkomsten, en dat de bedragen realistisch zijn. Als uw begroting niet in evenwicht is, of niet op tijd wordt toegestuurd, kan de provincie besluiten dat uw gemeente onder verscherpt (preventief) toezicht komt te staan.

Incidentele inkomsten en uitgaven

Incidentele inkomsten en uitgaven zijn posten die tijdelijk zijn en voldoende invloed hebben op de begroting. Ze worden daarom weggelaten uit het structurele saldo. Gemeenten bepalen zelf welke posten incidenteel zijn, maar deze moeten goed worden uitgelegd en onderbouwd.

Een incidentele post moet:

- een tijdelijk doel hebben,
- een duidelijke einddatum hebben,
- en van voldoende omvang zijn.

Soms worden posten uit een coalitieakkoord als incidenteel gezien omdat ze tijdelijk zijn. Maar tijdelijk betekent niet automatisch incidenteel. De aard van de post is het belangrijkste. We vragen u daarom voorzichtig te zijn met het aanwijzen van posten als incidenteel. Voor meer informatie over de voorwaarden en voorbeelden verwijzen we u naar de [notitie Structurele en incidentele baten en lasten](#) van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Gebruik van reserves

Reserves zijn eenmalige middelen. Daarom kunnen ze meestal niet worden gebruikt om vaste uitgaven te dekken. Onttrekkingen aan reserves gelden als incidenteel en tellen dus niet mee als structurele inkomsten.

Er zijn een paar uitzonderingen. Zo kan een gemeente:

- een reserve vormen voor het dekken van kapitaallasten, of
- het overschot van de algemene reserve gebruiken als structurele dekking.

Deze uitzonderingen gelden alleen onder strikte voorwaarden. In de begroting moet duidelijk worden uitgelegd dat aan de voorwaarden wordt voldaan. Wij adviseren om dit vooraf met ons te bespreken.

Realistische (investerings-)planning

Uw coalitieakkoord bevat waarschijnlijk nieuwe plannen die financiële gevolgen hebben. Het is soms moeilijk om precies te voorspellen wanneer deze plannen kunnen worden uitgevoerd. De afgelopen jaren is gebleken dat veel gemeenten hun plannen niet op tijd realiseren. Daardoor blijven budgetten soms (deels) ongebruikt. Dit heet onderuitputting.

Een belangrijke oorzaak is dat er meer plannen zijn dan de organisatie kan uitvoeren. Wij vragen u daarom om niet alleen kritisch te kijken naar de financiële dekking van uw plannen maar ook de beschikbare personele capaciteit. Dit kan betekenen dat u keuzes moet maken en prioriteiten moet stellen.

Onderuitputting

Toch is het lastig om onderuitputting helemaal te voorkomen. Daarom is er in de Tweede Kamer een [motie](#) aangenomen om gemeenten toe te staan vooraf deze onderuitputting in de begroting te laten ramen. De minister heeft per [brief](#) aangegeven dat een algemene stelpost niet is toegestaan, omdat dit niet past bij realistisch begroten. Wel zijn specifieke en goed onderbouwde stelposten toegestaan, bijvoorbeeld voor vertraagde investeringen.

De provincies werken op dit moment aan een gezamenlijk kader om te beoordelen of zulke stelposten voldoende onderbouwd zijn. Dit kader wordt naar verwachting vóór de zomer

vastgesteld. Vanaf de beoordeling van de begroting 2027 gebruiken wij dit kader. Tot die tijd houden wij u op de hoogte.

Begrotingswijzigingen

Volgens de Gemeentewet moet uw gemeente de jaarrekening, begroting en begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling aan de provincie sturen. Ons oordeel over het toezichtregime baseren wij op de definitieve begroting. Als u in dezelfde vergadering ook begrotingswijzigingen of amendementen vaststelt, nemen wij die mee in ons oordeel. Let er dus op dat de begroting dus inclusief deze wijzigingen en amendementen structureel en reëel in evenwicht is.

Tot slot

Wij zijn graag bereid om een mondelinge toelichting te geven aan uw raad of uw vragen schriftelijk te beantwoorden. Meer financiële informatie, zoals de kengetallen op basis van uw begroting, vindt u op het [Dashboard financieel toezicht gemeenten](#). Ook sturen wij deze brief digitaal naar de griffier, zodat u alle links eenvoudig kunt openen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mr. drs. A.J. van Dijken
Gedeputeerde Bestuur

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam